

SEMINARI D'ARQUEOLOGIA AGRÀRIA

Incultes i secans en la península Ibèrica medieval

7-8 de maig del 2025. Universitat de València

Facultat de Geografia i Història – Saló de Graus

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Departament d'Història Medieval i Ciències
i Tècniques Historiogràfiques

CiSEM

CULTURES I SOCIETATS EN L'EDAT MITJANA

GENERALITAT
VALENCIANA

Re-thinking the
Green Revolution in
the Medieval Western
Mediterranean
(6th - 16th centuries)

7 de maig del 2025

9:00. *Presentació del seminari*

MANUEL LOMAS (Degà de la Facultat de Geografia i Història)

JOSEP TORRÓ (Universitat de València)

1A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER GUILLERMO GARCÍA-CONTRERAS

9:30. *Espais ramaders i àrees de pastura al Baix Ebre en època medieval*

HELENA KIRCHNER, NÚRIA PACHECO CATALÁN, MANEL PICA i ANTONI VIRGILI (Universitat Autònoma de Barcelona)

10:00. *Más allá de la irrigación en al-Andalus. El papel del secano y la ganadería entre los siglos XI y XIII en la Hoya de Haches (Bogarra, Albacete)*

MIGUEL ROBLEDILLO (Universitat de València), JOSÉ MARÍA MORENO NARGANES (Universitat d'Alacant), ARTURO GARCÍA (UGR–CEAB), MARINA PIÑA (Arqueòloga professional), JESÚS MORATALLA (Universitat d'Alacant–INAPH), MARTA MORENO (IH–CSIC), LEONOR PEÑA-CHOCARRO (IH–CSIC), ANTONIO PERALTA (IH–CSIC), MARIE LARRIEU (ISEM), DESIRÉE PÉREZ (Arqueòloga professional) i PAULA GARRIDO (Arqueòloga professional)

10:30. Debat

11:00. Cafè

2A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER MARGARITA FERNÁNDEZ-MIER

12:00. *Reconstruyendo las prácticas agrarias medievales a través del estudio geoarqueológico de los espacios de cultivo: experiencias desde el País Vasco*

JOSU NARBARTE (Euskal Herriko Unibertsitatea)

12:30. *Acceder al inculto sin comunales: formas de uso y gestión del monte en las sociedades altomedievales a través del caso de Galicia*

ANDREA APARICIO LOZANO (Euskal Herriko Unibertsitatea)

13:00. Debat

7 de maig del 2025

13:30. *Dinar*

3A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER JOSEP TORRÓ

15:30. *Els espais de secà al districte andalusí de Lleida (segles X-XII)*

JESÚS BRUFAL SUCARRAT (Universitat Autònoma de Barcelona)

16:00. *Semillas de modernidad: producción, consumo e intercambio de productos de secano entre la península ibérica y Ceuta en el germinar de la economía global*

NICOLÁS LOSILLA MARTÍNEZ (Universidad de Granada), MARIE LARRIEU (ISEM), CAMILLE HERVY (Université Paul-Valéry Montpellier), RAÚL GONZÁLEZ ARÉVALO (Universidad de Granada), JÉRÔME ROS (Centre National de la Recherche Scientifique - ISEM) i GUILLERMO GARCÍA-CONTRERAS (Universidad de Granada)

16:30. *Debat*

17:00. *Café*

4A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER ALEXANDRE MATEU

17:30. *Conflictos en el seno de la muzāra'a: un contrato polémico entre arriendo y sociedad en tierras de secano*

INMACULADA CAMARERO (Universidad de Granada)

18:00. *Excavación arqueológica de huellas de plantación. Patrones y problemas estratigráficos*

FERNANDO COTINO (Arqueòleg professional)

18:30. *Debat*

8 de maig del 2025

5A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER ENRIC GUINOT

9:30. *Abancalar les muntanyes després de la conquesta feudal. Paisatge, parcel·lars i vies de comunicació a Vilafranca (Els Ports) en els segles XIII-XIV*

FERRAN ESQUILACHE i VICENT ROYO (Universitat Autònoma de Barcelona)

10:00. *Culte i inculte a l'entorn d'un nucli eclesiàstic entre la Tardoantiguitat i l'Edat Mitjana: Aiguafreda de Dalt (Massís del Montseny, segles VII-XII)*

ABEL GALLEGRO (Institut Català d'Arqueologia Clàssica), JAUME OLIVER (Universitat Autònoma de Barcelona) i VALENTINA PESCHINI (Institut Català d'Arqueologia Clàssica)

10:30. Debat

11:00. Cafè

6A SESSIÓ. PRESIDIDA I MODERADA PER MIGUEL ROBLEDILLO

11:30. *Del aprisco al surco: ganadería y agricultura de secano en la Mancha suroriental (s. XI)*

PEDRO JIMÉNEZ CASTILLO (EEA-CSIC), JOSÉ LUIS SIMÓN GARCÍA (Instituto de Estudios Albacetenses) i JOSÉ MARÍA MORENO NARGANES (Universitat d'Alacant)

12:00. *Secanos y espacios incultos de los moriscos en la Algarbía y en la Axarquía malagueñas (siglo XVI)*

JUAN MANUEL DÍAZ, ESTEBAN LÓPEZ GARCÍA i FÈLIX RETAMERO (Universitat Autònoma de Barcelona)

12:30. Debat

13:00. Acte de clausura

ENRIC GUINOT, MIGUEL ROBLEDILLO i ALEXANDRE MATEU (Universitat de València)

14:00. Dinar

Coordinació i secretariat

MIGUEL ROBLEDILLO i ALEXANDRE MATEU

Comité organitzador

MIGUEL ROBLEDILLO, ALEXANDRE MATEU,
JOSEP TORRÓ i ENRIC GUINOT

Comité científic

MICHELLE ALEXANDER

JORGE EIROA

MARGARITA FERNÁNDEZ-MIER

MARCOS GARCÍA GARCÍA

GUILLERMO GARCÍA-CONTRERAS

SOPHIE GILOTTE

HELENA KIRCHNER

ALEKS PLUSKOWSKI

Finançament

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Departament d'Història Medieval i Ciències
i Tècniques Historiogràfiques

CiSEM

CULTURES I SOCIETATS EN L'EDAT MITJANA

GENERALITAT
VALENCIANA

Re-thinking the
Green Revolution in
the Medieval Western
Mediterranean
(6th - 16th centuries)

